

Umro crkveni glazbenik, svećenik Celestin Eccher

24. rujna 1970. godine blago je u Gospodinu preminuo u Trentu (Italija) mons. Celestin Eccher, u krugovima talijanskih crkvenih glazbenika veoma poznati i cijenjeni skladatelj i promicatelj čiste liturgijske glazbe, prije i poslije koncila (sabora).

Rodio se 12. lipnja 1892. u Dermulo, Val di Non (tridentinska provincija). Već od mladih godina bavio se glazbom. Za svećenika je zaređen 1917. Sve energije i sposobnosti svoje mlade i nadobudne svećeničke duše posvetio je svojim vjernicima koji su teško osjetili borbe i ratne tegobe prvog svjetskog rata. Bio je svjestan da se bez solidnog glazbenog znanja ne može potpuno posvetiti crkvenoj glazbi i njezinoj obnovi te se upiše 1922. godine na Papinski Institut za crkvenu glazbu u Rimu. Tu je u klasi Ferretti-De Santi diplomirao gregorijanski koral, a u klasi Dobici-Casimiri crkvenu kompoziciju. Poslije Rima otišao je u Francusku u opatiju Solesmes da usavrši svoje znanje u gregorijanskom koralu i paleografiji najboljih gregorijanskih manuskripata. Na temelju tih studija su i nastala njegova teoretska djela o gregorijanskom koralu: »Chironomia gregoriana« (1952), »Trettato di accompagnamento gregoriano« (1960) i »Il primo gregoriano« (1962).

Čim se povratio u biskupiju postao je dirigent pjevačkog zbora u katedrali u Trento i profesor glazbe u oba sjemeništa. Dugi niz godina bio je »šef« katedrale za crkvenu kompoziciju i gregorijanski koral na konzervatoriju »Monteverdi« u Bolzano.

Mnogobrojne su njegove crkvene skladbe u kojima on pokazuje osobitu sensibilitnost u traženju novih harmonijskih izražaja, a nadasve izvanredno poznavanje, vještinu i talenat u tretiranju umjetnosti kontrapunkta. Liturgijske skladbe svećenika Ecchera su u skladu s njegovim pjesničko-umjetničkim značajem i duhovnim idealom: crkvena glazba ne smije biti svrha samoj sebi; ona mora biti u službi molitve spojena i inspirirana tekстом. Tko u crkvi pjeva, pjeva da bolje moli, da Bogu prinese što dostojniji dar Njegova veličanstva, najsavršeniji i najreprezentativniji dar ljudske naravi. Njegovo solidno i široko glazbeno znanje te živi unutarnji svećenički život bili su nepresušivi izvor njegove glazbene inspiracije. Za Ecchera skladba se razvija u horizontalnom smjeru (melodija) kao govor, a u vertikalnom smjeru (harmonija) kao tumač teksta. Kao što logični smisao slijedi melodički smjer, tako jedan i drugi tumače vlastiti pravac harmonijske pozadine. Eccherove skladbe do u tančine slijede smisao teksta i vjerno tumače njegove osjećaje i čuvstva veselja, straha, ushićenja, veličanstva, patnje, žalo-

sti... koji se jasno osjećaju u melodijskom luku teksta upotrebljavajući često disonantne i neobične trozvuke, ali uvijek onako kako upravo treba i na prvome mjestu genijalno. Ovaj novi način skladanja, stavljajući nove neobične melodije uz interesantne trozvuke na nove tekstove obnovljene liturgije, on naziva »skladati na gregorijanski način«. Svećenik Eccher je do u srž proučio i asimilirao gregorijanski koral i stvarao novu glazbu za nove pokoncilске tekstove. On je potpuno ostvario načelo »nova et vetera« te stvorio svoj osobni glazbeni stil. To je karakteristika Eccherova mnogostrukog glazbenog skladanja (oko 650 opusa crkvenih skladbi) što ga ubraja, ne samo među velike gregorijaniste na međunarodnom polju, nego i među najoriginalnije i veoma cijenjene crkvene skladatelje našeg vremena. Skladao je: mise, motete, laude, antifone i sve ostale vrste crkvene glazbe.

Kad se je povratio u biskupiju, osnovao je i vodio diecezansku školu za crkvenu glazbu u Trentu. Kroz četrdeset godina rada škola je dala biskupiji oko 4.000 zborovođa, orguljaša i orguljašica. Gotovo svaka župa u biskupiji ima stručno spremljena zborovođu i orguljaša. Često je obilazio — a više puta i pješke — župe da kontrolira rad i uspjehe svojih đaka. Za njih je i pisao većinu svojih liturgijskih skladbi.

Nošen velikim idejama crkvenog glazbenika i idealnim obnoviteljem liturgijske glazbe osniva i vodi tečajeve crkvene glazbe i gregorijanskog koralu za redovnice u Italiji koje poučavaju glazbu i vode pjevanje u svojim samostanima i župama (njih oko 250).

Poslije II Vatikanskog sabora sav svoj glazbeni talenat stavio je u službu Crkve za obnovu liturgijske glazbe. Proučavao je svoj rodni alpski folklor i crkvenu pučku popijevku svojega naroda te u stilu i duhu pučke popijevke skladao promjenjive i nepromjenjive dijelove nove svete mise. Toliko se uživio u folklor i dušu crkvene pučke popijevke da je često puta morao obuzdavati svoju bujnu maštu da ostane jednostavan i sačuva lakoću izražaja da mu skladbe postanu pristupačne manjim i jednostavnijim pjevačkim zborovima i da narod može pučkim pjevanjem aktivno sudjelovati kod svetih čina.

Kod prijatelja i mnogobrojnih đaka oštat će u nezaboravnoj uspomeni kao umjetnik velikog glazbenog dara i entuzijasta istinske crkvene glazbe, ali još više kao svećenik žive i jednostavne vjere, čistog i bistrog kršćanskog entuzijazma te iskrene i primjerne pobožnosti.